

til at fjerne Udgiften til et Fællesudvalg, saa tror jeg, vi stillede os heldigst til Sagen; naar Regjeringen og Landsthinget først vare gaaede ind paa et Forslag med den Bevidsthed at ville holde derpaa, ikke blot, til 3die Behandling, men heelt igjennem, saa at Answeret for Sagens Forkastelse, hvis Hensigten var, at den ikke skal gaae igjennem, vilde falde et andet Sted, saa finder jeg, at vi indtog en Stilling, der var langt heldigere baade med Hensyn til Sagen og med Hensyn til Thingets egen Holdning.

Madvig: Den sidste ærede Tale, antydede selv den meget ringe Udfigt, der alligevel vilde være, til at undgaae et Fællesudvalg. Med Hensyn til den historiske Fremstilling af Sagen skal jeg bemærke Følgende: Ved 2den Behandling af denne Sag her forelaa der et Wændingsforslag, hvoraf jeg var Medforslagsstiller. Det blev ikke antaget, fordi en stor Deel af Landsthingets Medlemmer vilde gaae videre, medens vi fandt Ministerens Forslag ucorrect i Formen. Ved 3die Behandling sluttede man sig til disse Medlemmer, der gik videre. Man rykkede, altsaa tilhøve, medens Folkethinget var gaaet, saa yderlig tilvenstre som muligt. Naar man vil spørge om Sagens Stilling i et Fællesudvalg, saa vil Resultatet af dens Behandling i et saadant sikkert vise sig ikke at være Noget, der iforveien er vedtaget i noget af Thingene. Det er meget vanskeligt i et Fællesudvalg — jeg har nogen Erfaring derom — at bringe det dertil, at Resultatet bliver just det, der er vedtaget iforveien i det ene Thing. Naar vi derfor idag vedtage Justitsministerens Forslag, saa er jeg overbevist om, at vi med Hensyn til, at dette af Ministeren stillede Forslag kan blive det endelige Resultat, ville have gjort ham en daarlig Tjeneste.

N. P. Hansen: Ja, med al den Agtelse, man skulder saavel de ærede Forslagsstillere og den Overbevisning, der hos dem har været den ledende, som den Motivering, hvoraf Forslaget er blevet ledsaget af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, maa det jo dog erkjendes, som det ogsaa nylig er berørt af

den høitagtede Justitsminister, at, naar tvende Yderligheder stille sig, saa skal Modsetning til hinanden, som det i dette Spørgsmaal er Tilfældet mellem det andet Thing og Landsthinget, vil det jo være en ligesvem Umulighed at faae nogen Afgjørelse, naar Parterne ikke ville slaae det Mindste af i deres Fordringer, og naar man her i dette Spørgsmaal ikke vil lade det samme Hensyn blive gjældende, som i Almindelighed er en Regel i hele Livet, at man ved saadanne Spørgsmaals Afgjørelse maa offre Noget for at vinde Noget. Naar Parterne ikke kunne mødes paa den Veie, og Yderlighederne ikke saaledes kunne bevæges til at gaae Noget paa Record med deres Overbevisning, kan jeg ikke indsee, at der kan opnaaes Andet, end at man bliver ved at holde Sagen gaaende gennem alle dens Forhandlingstrin, og saa paa det sidste af disse staar ligesaa langt borte fra Afgjørelsen, som dengang man begyndte Noget, der vistnok er mindre heldigt for Sagen selv, saavel som ogsaa for Representationen. Den Stilling, som den høitagtede Justitsminister har indtaget overfor dette Spørgsmaal, er jo en mæglende, og det forekommer mig, at de Medlemmer af Thinget, som kunde være tilbøielige til at understøtte et saadant Mæglingsforsøg, maae finde, at man nu er rykket saa langt frem, at man ikke længere skulde fordølge en saadan Mening overfor hinanden, men give tilfjende, hvormeget man synes at kunne nærme sig det Forslag, der saaledes er fremsat af den høitagtede Justitsminister. I forrige Samling søgte jeg at understøtte en mæglende Løsning af dette Stridsspørgsmaal, idet jeg dengang erklærede mig villig til at understøtte et Forslag, som f. Ex. indskrænkede Geistlighedens Værnepligt til Kirketjenesten; og det samme forekommer det mig, at man nu burde gaae til. Alene af Hensyn til at conservere det gode Forhold mellem Menighed og Geistlighed, som er ønskeligt og nødvendigt, skal man ikke gjøre en saa total Adskillelse mellem deres Rettigheder og Pligter. Egesaalidt som man skal udsøndre Geistligheden fra Deelagtighed i alle fælles Rettigheder og Goder, ligesaalidt skal man ganske udsøndre den fra Deeltagelsen i de fælles Plig-